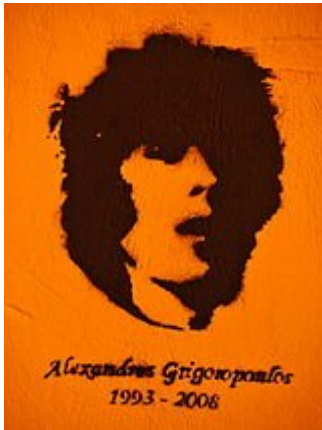

ΕΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ

Το περιστατικό της δολοφονίας

Γκράφιτι στον Κεραμεικό με

Το βράδυ της 6ης Δεκεμβρίου του 2008, περί τις 9 μμ, στη συμβολή των οδών Τζαβέλλα και Μεσολογίου, ο νεαρός Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος έπεσε νεκρός μετά από πυροβολισμό του ειδικού φρουρού της Ελληνικής Αστυνομίας Επαμεινώνδα Κορκονέα, έπειτα από λεκτικό διαξιφισμό των δύο ενστόλων, οι οποίοι περιπολούσαν στην ευρύτερη περιοχή των Εξαρχείων, με την παρέα του νεαρού. Ο θάνατος ήταν ακαριαίος, καθώς κατά την ιατροδικαστική εξέταση η σφαίρα διαπέρασε την καρδιά και καρφώθηκε στον 10ο θωρακικό σπόνδυλο.

Σύμφωνα με την αρχική μαρτυρία του ειδικού φρουρού, το περιστατικό συνέβη έπειτα από επίθεση, οποία δέχθηκαν ο ίδιος και ο συνάδελφός του από παρέα 30 κουκουλοφόρων, οι οποίοι ανήκαν κατά πάσα πιθανότητα στον αντιεξουσιαστικό χώρο και είχε ως

αποτέλεσμα να πυροβολήσει τρεις φορές, δύο στον αέρα και μια στο έδαφος. Η τελευταία των βολών σύμφωνα με τον ειδικό φρουρό αποστρακίστηκε στο έδαφος και χτύπησε τον νεαρό στο στήθος.

Σύμφωνα με μαρτυρίες αυτοπτών μαρτύρων, όπως μεταδόθηκαν από τα μέσα ενημέρωσης, η αντιπαράθεση περιορίστηκε σε φραστική διένεξη των δύο αστυνομικών με μία ομάδα 4-5 ατόμων και είχε ως αποτέλεσμα να πυροβολήσει ο ειδικός φρουρός σε ευθεία βολή το πλήθος και να πετύχει τον νεαρό μαθητή στο θώρακα.

Πρώτες αντιδράσεις

Τίτλοι από πρωτοσέλιδα Αθηναϊκών εφημερίδων της 8/12/2008

Η πληροφορία του θανάτου του μαθητή διαδόθηκε άμεσα σε ολόκληρη την Ελλάδα από το Διαδίκτυο και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα άτομα από διάφορους πολιτικούς χώρους να εκδηλώσουν την οργή τους στα μεγάλα αστικά κέντρα ταυτόχρονα, προκαλώντας φθορές και εμπρησμούς. Οι εκδηλώσεις βίας μετατοπίστηκαν από το Πολυτεχνείο στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, όπου διακομίστηκε ο άτυχος νεαρός και όπου απλώς διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Αφού πληροφορήθηκε το περιστατικό, ο υφυπουργός Εσωτερικών Παναγιώτης Χηνοφώτης κίνησε άμεσα η διαδικασία προκειμένου να τεθούν σε διαθεσιμότητα οι δυο ειδικοί φρουροί, όπως επίσης και ο διοικητής του Αστυνομικού Τμήματος Εξαρχείων. Λίγο αργότερα οι εμπλεκόμενοι φρουροί προσήχθησαν στο αστυνομικό τμήμα για ανάκριση, ενώ ορίστηκαν άμεσα τρεις εισαγγελείς προκειμένου να διερευνήσουν τα αίτια του περιστατικού.

Ο πεζόδρομος της Τζαβέλλα, όπου πυροβολήθηκε ο Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος

Ο εισαγγελέας άσκησε ποινική δίωξη για ανθρωποκτονία από πρόθεση και για παράνομη οπλοχρησία στον ειδικό φρουρό που πυροβόλησε, και στο συνάδελφό του άσκησε δίωξη για απλή συνέργεια σε ανθρωποκτονία. Οι δύο ειδικοί φρουροί παραπέμφθηκαν σε τακτικό ανακριτή από τον οποίο έλαβαν προθεσμία για να απολογηθούν την Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου.

Ο υπουργός Εσωτερικών Προκόπης Παυλόπουλος, ο οποίος βρισκόταν σε κομματική εκδήλωση στις Σέρρες, μόλις ενημερώθηκε για το περιστατικό μετέβη άμεσα στην Αθήνα και έπειτα από δηλώσεις, υπέβαλε ο ίδιος μαζί με τον υφυπουργό την παραίτησή του για το περιστατικό για λόγους ευθιξίας. Παρά ταύτα, οι παραιτήσεις δεν έγιναν αποδεκτές από τον πρωθυπουργό, Κώστα Καραμανλή.

Ομόθυμη ήταν η καταδίκη του περιστατικού από την πολιτεία, ενώ συλλυπητήριες επιστολές απέστειλε στην οικογένεια του θύματος ο πρωθυπουργός, ο πρόεδρος της Βουλής και ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κάρολος Παπούλιας, ο οποίος μάλιστα χαρακτήρισε το συμβάν «τραύμα στο κράτος δικαίου» της Ελλάδος.

Διαδηλώσεις την επόμενη ημέρα

Επεισόδια έξω από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Την επομένη ημέρα από το περιστατικό, διοργανώθηκαν πορείες πολιτών, οι οποίοι επιθυμούσαν να εκδηλώσουν τη δυσαρέσκειά τους απέναντι στη γενικότερη στάση του κρατικού μηχανισμού και στον τρόπο λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας, έπειτα από συσσώρευση παρόμοιων περιστατικών και καταγγελιών αστυνομικής βίας. Οι πορείες έλαβαν χώρα, παράλληλα με τις επιθέσεις διαφόρων επιθετικών ομάδων, οι οποίες συνέχισαν τις εκδηλώσεις βίας με αυξανόμενη ένταση. Στο κέντρο της Αθήνας σημειώθηκαν καταστροφές σε πολυκαταστήματα, αυτοκίνητα και τράπεζες..

Ταραχές στην οδό Ερμού, Αθήνα

Κινητοποιήσεις τις επόμενες ημέρες

Λόγω του θανάτου του νεαρού πραγματοποιήθηκαν καταλήψεις σε πολλά γυμνάσια και λύκεια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας, ενώ κλειστό παρέμεινε και το σχολείο στη Σταμάτα όπου φοιτούσε ο μαθητής. Ο υπουργός Παιδείας, Ευριπίδης Στυλιανίδης, κήρυξε την επομένη των ταραχών ημέρα πένθους, ενώ κλειστές παρέμειναν και πανεπιστημιακές σχολές.

Πορείες μαθητών πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις μικρές και μεγάλες πόλεις της χώρας, εκδηλώνοντας οι μαθητές την αντίδρασή τους στο περιστατικό σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Τρίπολη, Κέρκυρα, Τρίκαλα και Ηράκλειο. Η ΟΛΜΕ, η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών και οι δάσκαλοι κήρυξαν 24ωρη απεργία, ενώ τριήμερη απεργία κήρυξε και η Ομοσπονδία των Πανεπιστημιακών.

Μαθητές προέβησαν σε συμβολικές εκδηλώσεις, προσφέροντας λουλούδια σε αστυνομικούς και ξαπλώνοντας γυμνοί στα σκαλοπάτια της ΓΑΔΑ ωσάν να ήταν πτώματα. Επιθέσεις με πέτρες, ξύλα, φρούτα και βόμβες μολότοφ δέχθηκαν σχεδόν όλα τα τοπικά αστυνομικά τμήματα της χώρας. Ταυτόχρονα τμήματα στα περισσότερα πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας άρχισαν να κλείνουν από τους φοιτητές τους με αποφάσεις κατάληψης, οι οποίες στρέφονταν τόσο κατά της κρατικής καταστολής όσο και κατά της εκπαιδευτικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Εκτός Ελλάδας, επεισόδια έγιναν και στη Λευκωσία, όπως επίσης και την Πάφο στις 8 Δεκεμβρίου. Συμβολικές καταλήψεις πραγματοποιήθηκαν από νεαρούς επίσης στην ελληνική πρεσβεία στο Λονδίνο και διαμαρτυρίες στα προξενία του Βερολίνου, της Φλωρεντίας της Μπολόνια και του Τορίνο, καθώς και στο Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών στη Βενετία, ενώ μικρές φθορές προκλήθηκαν στα προξενία της Νέας Υόρκης και της Κωνσταντινούπολης.

Εκατοντάδες καταστήματα και τράπεζες στο κέντρο της Αθήνας καταστράφηκαν ή υπέστησαν ζημιές

Οι ταραχές της 8ης Δεκεμβρίου

Λόγω των επεισοδίων στην Ελλάδα η Βρετανία και η Αυστραλία είχαν προειδοποιήσει τους πολίτες τους να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε περίπτωση που επιθυμούσαν να επισκεφτούν την Αθήνα. Μετά το μεσημέρι της Δευτέρας, 8ης Δεκεμβρίου, ο πρωθυπουργός σε δηλώσεις του ανακοίνωσε κρατική οικονομική βοήθεια σε όσους καταστηματαρχές είχαν πέσει θύματα των ταραχών.

Το ίδιο βράδυ διοργανώθηκε συγκέντρωση και πορεία διαμαρτυρίας από κόμματα της αντιπολίτευσης, αριστερές οργανώσεις και φοιτητικούς συλλόγους, στα Προπύλαια και την Ομόνοια. Η αστυνομία διατηρούσε ισχυρές δυνάμεις γύρω από τη Βουλή των Ελλήνων και το Μέγαρο Μαξίμου. Η πορεία δεν πέρασε μπροστά από τη Βουλή, και μέσω του κάτω μέρους της πλατείας Συντάγματος ακολούθησε τη Φιλελλήνων και ολοκληρώθηκε μπροστά στον Εθνικό Κήπο. Παράλληλα με αυτή κινήθηκαν ομάδες που προξένησαν καταστροφές σε καταστήματα, τράπεζες,

ξενοδοχεία, καθώς και στο υπουργείο Οικονομικών και το υπουργείο Εξωτερικών. Αργότερα οι καταστροφές επεκτάθηκαν κατά μήκος της λεωφόρου Συγγρού. Συγκρούσεις εκδηλώθηκαν επίσης στην Πανεπιστημιούπολη στην περιοχή του Ζωγράφου, γύρω από τα Εξάρχεια καθώς και στον Πειραιά.

Τις ίδιες ώρες διοργανώθηκαν παρόμοιες εκδηλώσεις και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, όπως στη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, την Πάτρα, την Κρήτη και άλλες περιοχές της ελληνικής περιφέρειας, που σε αρκετές περιπτώσεις συνοδεύτηκαν από επεισόδια. Το βράδυ πυρπολήθηκε το Αστυνομικό Τμήμα Συκεών, ενώ τραυματίστηκε βαριά αστυνομικός φρουρός.

Αστυνομικές δυνάμεις έξω από τη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κομοτηνή.

Επίσης υπέβαλε την παραίτησή του ο πρύτανης του Πανεπιστημίου των Αθηνών, Χρήστος Κίττας, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την πυρπόληση κτηρίων του πανεπιστημίου Αθηνών. Από

τη φωτιά απειλήθηκε το κτήριο «Κωστής Παλαμάς», που βρίσκεται στην συμβολή των οδών Ακαδημίας και Σίνα και που φιλοξενούσε το εντευκτήριο των καθηγητών καθώς και σπάνιο αρχαιακό υλικό, και το κτήριο της Βιβλιοθήκης Ευρωπαϊκού Δικαίου της Νομικής Σχολής που βρισκόταν απέναντι και το οποίο καταστράφηκε ολοσχερώς. Αντίθετα η φωτιά στο «Κωστής Παλαμάς» αντιμετωπίστηκε εγκαίρως χωρίς να προκληθούν σημαντικές ζημιές. Μετά από παρέμβαση του προέδρου της Δημοκρατίας ο πρύτανης ανακάλεσε την παραίτησή του.

Παράλληλα συγκροτήθηκε έκτακτη Κυβερνητική Επιτροπή, ενώ ο κυβερνητικός εκπρόσωπος διέψευσε τις φήμες για εφαρμογή του άρθρου 48 του Συντάγματος για κήρυξη της χώρας σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Λίγα λεπτά αργότερα, σε δηλώσεις του ο υπουργός Εσωτερικών δήλωσε πως οι πράξεις «τυφλής βίας» εξέφραζαν μια γενικότερη κατάσταση, που δεν οφειλόταν απαραίτητως στο περιστατικό που τα πυροδότησε, και αναρωτήθηκε ποιους σκοπούς εξυπηρετούν, παρατηρώντας «απουσία ιδεολογίας».

Στη Θεσσαλονίκη πυρπολήθηκαν καταστήματα και τράπεζες, και υπήρξαν καταστροφές σε δεκάδες καταστήματα με κλοπή των εμπορευμάτων. Μικρότερες ζημιές σημειώθηκαν επίσης στην Κόρινθο και τη Ρόδο. Στην πλατεία Ομονοίας και το κέντρο της Αθήνας διάφοροι παρευρισκόμενοι, ανάμεσα στους οποίους και πολλοί αλλοδαποί, προέβησαν σε πλιάτσικο των κατεστραμμένων καταστημάτων με αποτέλεσμα να υπάρξουν 108 συλλήψεις (εκ των οποίων 58 αλλοδαποί) από την αστυνομία.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέμεινε στο φρουρούμενο προεδρικό μέγαρο για λόγους ασφαλείας μετά τα αλληπάλληλα χτυπήματα της ιδιωτικής του κατοικίας στην Αθήνα. Δηλώσεις έκανε και ο δήμαρχος της Αθήνας Νικήτας Κακλαμάνης για το πλήγμα που δέχθηκε η χώρα στον πυρήνα του οικονομικού της βίου σε μια δύσκολη στιγμή, ενώ υποσχέθηκε την έμπρακτη συμπαράστασή του.

9 Δεκεμβρίου 2008: Καταστροφές στην οδό Σίνα δίπλα από την Νομική Αθηνών

Τρίτη 9 Δεκεμβρίου

Την επόμενη ημέρα πραγματοποιήθηκε η προγραμματισμένη από το προηγούμενο βράδυ συνάντηση του πρωθυπουργού με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο πρωθυπουργός δήλωσε την αντίθεσή του στην εκμετάλλευση του τραγικού συμβάντος για τη διάπραξη ενεργειών βίας και προέτρεψε την απομόνωσή τους, αναμένοντας ομόθυμη πολιτική καταδίκη των συμβάντων από τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης, με της οποίας τους αρχηγούς συναντήθηκε αργότερα. Την ίδια περίπου ώρα διοργανώθηκε πανεκπαιδευτικό συλλαλητήριο από φοιτητικούς συλλόγους, μαθητές, την ΟΛΜΕ και τη ΔΟΕ. Την πορεία ακολούθησε πετροπόλεμος με τα ΜΑΤ μπροστά στο κτήριο της Βουλής και επίθεση των δυνάμεων καταστολής στον γενικό όγκο της πορείας.

Η Τρίτη 9 Δεκεμβρίου ήταν ημέρα της κηδείας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, η οποία πραγματοποιήθηκε στο κοιμητήριο Παλαιού Φαλήρου, όπου παρευρέθηκαν χιλιάδες κόσμου. Μετά την κηδεία σημειώθηκαν επεισόδια πετροπόλεμου στη γενικότερη περιοχή, κατά τα οποία τα ΜΑΤ έκαναν χρήση δακρυγόνων.

Αστυνομικοί της Ομάδας Ζ πυροβόλησαν πολλές φορές στον αέρα.

Ληλατημένο και καμένο κατάστημα κινητής τηλεφωνίας στην Θεσσαλονίκη.

Οι συγκρούσεις και τα επεισόδια συνεχίστηκαν το ίδιο βράδυ σε πολλές πόλεις, εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, στην Πάτρα, τη Λάρισα, την Κοζάνη, τη Μυτιλήνη καθώς και την Κρήτη. Το αστυνομικό τμήμα Ζεφυρίου, στην δυτική Αθήνα, δέχθηκε επίθεση από Ρομά. Στην Πάτρα πραγματοποιήθηκε πορεία με παραπάνω από 7000 άτομα, με την συμμετοχή φοιτητικών συλλόγων, της ΔΟΕ και της ΕΛΜΕ στο κέντρο της πόλης. Έσπασαν τις τζαμαρίες όλων των τραπεζών της διαδρομής -εκ των οποίων η μία

πυρπολήθηκε-, τα ΑΤΜ, ενός ΚΕΠ και καταστήματος WIND (απ' όπου είχαν προηγηθεί απολύσεις) και η πορεία κατέληξε σε πολύωρη περικύκλωση του αστυνομικού μεγάρου. Αυτόπτες μάρτυρες έκαναν λόγο για παρείσφρηση ακροδεξιών στοιχείων στις τάξεις των αστυνομικών δυνάμεων τα οποία πυροδότησαν συγκρούσεις, υποδαύλισαν πολίτες και κατεδίωξαν τους διαδηλωτές. Πραγματοποιήθηκαν 26 προσαγωγές και 9 συλλήψεις. Ο δήμαρχος Πατρών μίλησε κι αυτός για ισχυρή παρουσία ακροδεξιών στοιχείων στην πόλη αλλά οι δηλώσεις του πυροδότησαν αντιδράσεις από την πλευρά των πολιτών οι οποίοι συμμετείχαν στα συμβάντα. Ανάλογα περιστατικά με πολίτες να λειτουργούν ως ομάδες περιφρούρησης σημειώθηκαν και στη Λάρισα.

Η βρετανική εφημερίδα *Guardian* αναπαράγοντας τα σχόλια της Καθημερινής χαρακτήρισε τις ταραχές ως «τις χειρότερες στην Ελλάδα από το 1974, οπότε και αποκαταστάθηκε η δημοκρατία». Τα περισσότερα διεθνή μέσα ενημέρωσης αφιέρωσαν εκτενή ρεπορτάζ στο γεγονός που πυροδότησε τα περιστατικά της βίας. Το δε BBC χαρακτηρίζει τα γεγονότα ως εξέγερση.

Κρούσματα κρατικής και αστυνομικής αυθαιρεσίας

Μέσα στο γενικότερο χάος και δημοσιογράφοι έπεσαν θύματα βίας από κουκουλοφόρους διαδηλωτές αλλά και από αστυνομικούς. Αντιδράσεις προκάλεσαν φωτογραφίες και βίντεο που δημοσιεύθηκαν με αστυνομικούς να

προτάσουν τα όπλα τους και ακόμη και να τα χρησιμοποιούν ρίχνοντας βολές στον αέρα, ενέργειες που είχαν ως αποτέλεσμα τον σχηματισμό δικογραφίας έναντι τουλάχιστον δύο αστυνομικών.

Ερωτηματικά διατυπώθηκαν για την ταυτότητα των κουκουλοφόρων που παρεισφρύνουν στις διαδηλώσεις και προκαλούν φθορές, μετά από φωτογραφικό ντοκουμέντο που διακινήθηκε στο Διαδίκτυο. Σε ρεπορτάζ της εφημερίδας Τα Νέα στις 11/10/2008, δημοσιοποιήθηκαν φωτογραφίες που απεικονίζουν κουκουλοφόρους και άντρες με πολιτικά που κρατούν σιδηρολοστούς και άλλα επικίνδυνα αντικείμενα εντός του αστυνομικού κλοιού στο κέντρο της Αθήνας. Το ρεπορτάζ βασίστηκε και στη μαρτυρία του Θεοδώρου Μαργαρίτη, μέλους της πολιτικής γραμματείας του Συνασπισμού, σύμφωνα με την οποία κατά τη συγκέντρωση της ΓΣΕΕ παρατήρησε ομάδα 5 ανθρώπων με κουκούλες και πέτρες στα χέρια, από τους οποίους ζήτησαν ταυτότητα και ετράπησαν σε φυγή.

Το αρχηγείο της αστυνομίας διέψευσε την παρουσία κουκουλοφόρων αστυνομικών στις διαδηλώσεις, καθώς κάτι τέτοιο το απαγορεύει ο κανονισμός. Αναγνώρισε την παρουσία ανδρών με πολιτικά με στόχο τις συλλήψεις και διατάχθηκε έρευνα για τους κουκουλοφόρους. Τα ντοκουμέντα ήρθαν να προστεθούν στις δηλώσεις του δημάρχου Πατρών για παρείσφρηση ακροδεξιών στοιχείων. Αποδοκιμασίες πολιτών έλαβαν δυνάμεις των ΜΑΤ στην Πλατεία Κοραή στην Αθήνα, όταν στην προσπάθειά τους να εμποδίσουν τους αστυνομικούς να επιτεθούν και να συλλάβουν νεαρούς μαθητές δέχθηκαν χημικά, ενώ συνελήφθη και δημοσιογράφος του ραδιοσταθμού «Στο Κόκκινο».

Την Παρασκευή 9 Ιανουαρίου κατά τη διάρκεια νέου συλλαλητηρίου που σήμανε έναν νέο κύκλο κινητοποιήσεων με κορύφωση την 18η Ιανουαρίου, την ημέρα μνημοσύνου του θανάτου του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, σημειώθηκαν συλλήψεις και καταγγελίες για αδικαιολόγητη χρήση βίας από την αστυνομία. Αγωγές και μηνύσεις κατά του ελληνικού δημοσίου πρόκειται να καταθέσουν 18 συλληφθέντες δικηγόροι, ενώ σε διάβημα διαμαρτυρίας προς τον αναπληρωτή υπουργό Δημόσιας Τάξης πρόεβη η Ένωση Συντακτών, καταγγέλλοντας την «άγρια επίθεση και ξυλοδαρμούς δημοσιογράφων και άλλων εργαζομένων στα Μέσα Ενημέρωσης»

Δικαστική εξέλιξη

Ο 37χρονος ειδικός φρουρός Επαμεινώνδας Κορκονέας

Μετά την παραίτηση, για προσωπικούς λόγους, των δικηγόρων υπεράσπισης των δύο ειδικών φρουρών, έπειτα από τη δημοσίευση οπτικοακουστικού υλικού από το φόνο και δεκάδες μαρτυρίες, την υπεράσπιση τους ανέλαβε ο ποινικολόγος Αλέξης Κούγιας.

Εάν έπρεπε ή όχι να πυροβολήσει ο αστυνομικός, το εάν τελικώς έπρεπε να χαθεί αυτό το παιδί και ποιο αδίκημα θα πρέπει αποδοθεί στους αστυνομικούς θα το κρίνει η Δικαιοσύνη.

— Αλέξης Κούγιας, δήλωση στα ΜΜΕ 10/12/2008

Το ενδεκασέλιδο απολογητικό υπόμνημα του ειδικού φρουρού εστιάστηκε στα εξής συμπεράσματα: «έχω πληροφορηθεί ότι οι νέοι αυτοί, ενώ κατοικούν στο Π. Ψυχικό και είναι γόννοι πλουσίων οικογενειών, συνηθίζουν να συχνάζουν στα Εξάρχεια, τα οποία επιλέγουν ως χώρο διασκέδασης». Το παιδί, σύμφωνα με τη γραμμή του κατηγορουμένου, «είχε αποβληθεί από τη Σχολή Μωραΐτη και άλλαζε συχνά σχολεία, κάτι που αποτυπώνει μια αποκλίνουσα συμπεριφορά». Επίσης, ενέπλεξε το θανόντα σε περιστατικά βίας που είχαν προηγηθεί στο γήπεδο Χαλανδρίου κατά τη διάρκεια αγώνων υδατοσφαίρισης, χωρίς ωστόσο να δικαιολογήσει τις πηγές βάσει των οποίων στηρίζει τις αναφορές του.

Τους ισχυρισμούς του περί αποβολής του θανόντος διέψευσαν με δήλωση στην επίσημη ιστοσελίδα τους η Σχολή Μωραΐτη, ενώ και το Λύκειο «Ωθηση» όπου φοιτούσε τον τελευταίο καιρό για να προετοιμαστεί για τις πανελλαδικές εξετάσεις, με ανακοίνωσή του εξαίρει την διαγωγή του θανόντος. Από το απολογητικό υπόμνημα απουσίαζε οποιαδήποτε άμεση έκφραση συγγνώμης για το θάνατο του παιδιού, ενώ ο ειδικός φρουρός έκανε λόγο κατά την ανάκρισή του για «προσπάθεια προφύλαξης της ζωής του ίδιου και του συναδέλφου του από

άνανδρη επίθεση», επιμένοντας στην αναγκαιότητα του πυροβολισμού. Έκκληση για σεβασμό του νεκρού παιδιού της έκανε η μητέρα, με επιστολή προς τα μέσα ενημέρωσης, ενώ ορίστηκε από την οικογένεια ο Δημήτρης Τσοβόλας ως παράσταση πολιτικής αγωγής.

Προκαλούν το περί δικαίου αίσθημα.

— Δημήτρης Τσοβόλας, δήλωση στα ΜΜΕ 11/12/2008

Ο συνήγορος του κατηγορουμένου εστίαστηκε κατά τις δηλώσεις του στο οικογενειακό περιβάλλον του ειδικού φρουρού, υποστηρίζοντας 3 ανήλικα παιδιά, καθώς και 2 συμβοηθούμενα μέλη, στη λαϊκή γειτονιά των Λιοσίων, στη δυτική Αθήνα, εν αντιθέσει με το εύπορο περιβάλλον του εμφανιζόμενου ως ταραχοποιού. Επίσης, προέβη σε κριτική απέναντι στο δικηγορικό περιβάλλον, καθώς και στην ελληνική πολιτεία και κοινωνία που βιάστηκαν να καταδικάσουν τον κατηγορούμενο, ζητώντας να του αναγνωρισθεί το τεκμήριο της αθωότητας και αποδίδοντας το περιστατικό σε «παρεξήγηση». Παρέπεμψε επίσης στα πρώτα αποτελέσματα της βαλλιστικής εξέτασης που έδειξε μικρή αλλοίωση της σφαίρας, προδικάζοντας την εκδοχή του εξοστρακισμού, χωρίς ωστόσο να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία. Οι δηλώσεις έγιναν προτού να μεταφερθεί η σφαίρα για χημική ανάλυση και ιστολογικές εξετάσεις ώστε να καταστεί ευδιάκριτο αν ήταν παραμορφωμένη η σφαίρα πριν να εισέλθει στο σώμα ή μετά, αλλά και πριν τη μεταφορά των ρούχων στο χημείο του κράτους για να εξακριβώσουν οι τεχνικοί αν υπήρχε ξένη ουσία επάνω τους. Άλλες πηγές υποστηρίζουν ότι η αλλοίωση είναι πιθανό να προήλθε από πρόσκρουση της σφαίρας στα οστά του θανόντος.

Επίσης, η υπερασπιστική γραμμή στηρίχθηκε στο γεγονός πως το τραύμα ήταν τυφλό και όχι διαμπερές, κάτι που ενισχύει κατά την άποψη του συνηγόρου την εκδοχή ότι η βολή δεν ήταν ευθεία, καθώς σε αυτή την περίπτωση το βλήμα θα είχε διαπεράσει το κορμί του νεαρού, λόγω των τεχνικών προδιαγραφών του όπλου. Παρά ταύτα, η μαρτυρία του κατηγορουμένου για βολή στο έδαφος έρχεται σε αντίθεση με την εξέταση που έδειξε ροπή της σφαίρας στο θύμα με κατεύθυνση προς τα κάτω και όχι προς τα πάνω, έπειτα από εξοστρακισμό στο έδαφος. Συγκεκριμένες και αντιφατικές ήταν οι μαρτυρίες του κατηγορουμένου για τον τόπο, τον τρόπο, τον αριθμό και την κατεύθυνση των βολών. Κατηγορηματικά αντίθετες ήταν οι δεκάδες επώνυμες μαρτυρίες που διαψεύδουν τους ισχυρισμούς του κατηγορουμένου, υποστηρίζοντας την άποψη πως η βολή ήταν από απόσταση, κάτι που δικαιολογεί το τυφλό τραύμα, αλλά και τους ισχυρισμούς του για επίθεση από μεγάλη ομάδα ατόμων. Επιπλέον, ερασιτεχνικό βίντεο από τη στιγμή του φόνου διαψεύδει και τους ισχυρισμούς του πως έτρεξε με την πλάτη για να σωθεί από επίθεση, καθώς στο βίντεο όπου ακούγονται διαπληκτισμοί και δύο πυροβολισμοί, δύο φιγούρες, οι οποίες κατά τους μάρτυρες ήταν οι αστυνομικοί, φαίνονται να απομακρύνονται με αργά βήματα από τον τόπο του συμβάντος μετά από τους πυροβολισμούς. Την εκδοχή πως επέστρεψε ο φρουρός στο σημείο της συμπλοκής για να ενημερώσει διμοιρία των ΜΑΤ της Χαριλάου Τρικούπη και την εκ νέου επίθεση από τους νεαρούς διαψεύδουν επίσης οι μάρτυρες, οι οποίοι μιλούν για την πρόκληση των νεαρών με υβριστικούς χαρακτηρισμούς από τον ίδιο τον ειδικό φρουρό.

Πρόκειται για μία δολοφονική πράξη. Η περίπτωση του κατηγορουμένου θα πρέπει να διδάσκεται στις αστυνομικές ακαδημίες ως παράδειγμα προς αποφυγή.

— Υπουργός Εσωτερικών Προκόπης Παυλόπουλος, δήλωση στη Βουλή 11/12/2008

Στις ευθύνες που επέριψε ο συνήγορος σε ανώτατο πολιτειακό επίπεδο απήντησε άμεσα με ανακοίνωση η προεδρία της δημοκρατίας, δηλώνοντας πως ο πρόεδρος μιλάει πάντα πολιτικά και όχι νομικά. «Στο ύψος των περιστάσεων στάθηκε η προεδρία» δήλωσε ο εκπρόσωπος τύπου του ΠΑΣΟΚ. Παράλληλα πυροδοτήθηκε νέος κύκλος επιθέσεων νεαρών προς αστυνομικά τμήματα, ακόμη και στα προάστια της πόλης, μετά τις δηλώσεις του κατηγορουμένου και του συνηγόρου του. Καταλήψεις σημειώθηκαν σε δημαρχεία και λοιπά δημόσια κτήρια, καθώς και επεισόδια έξω από τις φυλακές του Κορυδαλλού, όπου κρατούνταν οι δυο ειδικοί φρουροί πριν μεταφερθούν στις φυλακές Δομοκού.

Σε διευκρινιστικές δηλώσεις προέβη ο συνήγορος μετά τις αντιδράσεις, δηλώνοντας πως ο κατηγορούμενος είχε επιδείξει την μεταμέλειά του για το συμβάν κατά την προανάκριση. Απέδωσε δε εκ νέου το περιστατικό σε ατύχημα και το θάνατο του Αλεξάνδρου σε ανθρωποκτονία εξ' αμελείας. Την ανάγκη να ζητήσει συγγνώμη στην οικογένεια του νεαρού εκ μέρους του κατηγορουμένου αισθάνθηκε ο υφυπουργός Παναγιώτης Χηνοφώτης στις 12 Δεκεμβρίου στη Βουλή. Την ίδια ανάγκη αισθάνθηκε και η μητέρα του κατηγορουμένου, ζητώντας συγγνώμη από την οικογένεια του νεαρού.

Αυτοψία ανακριτή στον τόπο του συμβάντος και πραγματοποίηση αναπαράστασης ζήτησε η οικογένεια, μετά την επιμονή του κατηγορουμένου πως πυροβόλησε στον αέρα. Επίσης ζήτησε τη συνδρομή τεχνικού συμβούλου για τη βαλλιστική, ενώ προβλέπεται έλεγχος στα εργαστήρια του Δημόκριτου, αλλά και βλητική εξέταση.

Παράλληλα, οι δύο κατηγορούμενοι κρίθηκαν προφυλακιστέοι και οδηγήθηκαν σε περιφερειακές φυλακές, ενώ ο συνήγορός τους κ. Αλέξης Κούγιας δέχθηκε πειθαρχική δίωξη από το Δικηγορικό Σύλλογο των Αθηνών, μετά τις δηλώσεις που επιχείρησαν να σπιλώσουν την προσωπικότητα του νεκρού. Την Πέμπτη, 11 Δεκεμβρίου το δικηγορικό συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα και απεριφραστα πειθαρχική δίωξη για τη στάση του εντολέα του κατηγορουμένου με το υπόμνημά του, καθώς σύμφωνα με την ανακοίνωση του Δ.Σ.Α. προέβη σε περιύβριση νεκρού και δυσφήμιση εις βάρος των συναδέλφων του που δεν ανέλαβαν την υπεράσπιση των κατηγορουμένων, ενώ αντιμετώπισε το υπόμνημα ως μια νέα ηθική δολοφονία. Επίθεση δέχθηκε και το δικηγορικό γραφείο του συνηγόρου των κατηγορουμένων στην Αθήνα, ο οποίος κατέστησε υπεύθυνους για οτιδήποτε του

συμβεί τον υπουργό Εσωτερικών και τον αρχηγό της αστυνομίας, δηλώνοντας πως δεν προτίθεται να παραιτηθεί από την υπόθεση. Δήλωσε δε την πρόθεσή του να υποβάλει αίτηση για αποφυλάκιση των κατηγορουμένων στο προσεχές μέλλον, πυροδοτώντας νέες αντιδράσεις. Ο φίλος του Αλεξάνδρου που γιόρταζε την ονομαστική του εορτή ήταν παρών στο περιστατικό και έσπευσε να δώσει τη μαρτυρία του στους δικαστικούς λειτουργούς όταν εκλήθη, ενισχύοντας τις ήδη δημοσιοποιηθείσες μαρτυρίες περιοίκων και περαστικών.

Ολοσχερής καταστροφή νεοκλασικού κτηρίου το οποίο στέγαζε πολυκατάστημα στην οδό Ερμού, στην Αθήνα.

Τον Ιούνιο του 2009 το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών διέταξε με βούλευμά του την παραπομπή σε δίκη ενώπιον του Πρωτοβάθμιου Κακουργιοδικείου των δύο ειδικών φρουρών. Ο ειδικός φρουρός που πυροβόλησε το μαθητή παραπέμπεται για ανθρωποκτονία από πρόθεση, ενώ ο συνάδελφός του για συνέργεια σε ανθρωποκτονία. Στο βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών καταλογίζονταν στον μέν πρώτο ειδικό φρουρό «ενσυνείδητη αδιαφορία» και πως προέβλεψε τις συνέπειες των πυροβολισμών και ότι σκοπεύοντας προς τους

συγκεντρωμένους «επιδοκίμασε τη θανάτωση προσώπου», ενώ για τον δεύτερο κατηγορούμενο «η συμπεριφορά του δεν υπολείπεται σε ποινική απαξία», καθώς δεν απέτρεψε τον συνάδελφό του και ταυτόχρονα συμμετείχε «στις αντεγκλήσεις και στην ανταλλαγή ύβρων» επιδεικνύοντας ταυτόχρονα «χαρακτηριστική στάση ετοιμότητας και επίδειξης ισχύος». Η δίκη της υπόθεσης ορίστηκε για τις 15 Δεκεμβρίου 2009 στο Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο Χαλκίδας, καθώς υπήρχε η άποψη πως μια δίκη στην Αθήνα θα προκαλούσε νέες καταστροφές στην πόλη. Μετά από ενστάσεις φορέων της πόλης της Χαλκίδας, για τον φόβο επεισοδίων, το ποινικό τμήμα του Αρείου Πάγου παρέπεμψε την υπόθεση στο Μικτό

Ακτίνα διαδηλώσεων και καταστροφών στην Αθήνα.

Ορκωτό Δικαστήριο Άμφισσας, ενώ αργότερα μεταφέρθηκε και η ημερομηνία της δίκης για τις 20 Ιανουαρίου 2010. Η πλευρά του Αλ. Γρηγορόπουλου κατέθεσε δύο φορές αίτηση για μεταφορά της δίκης σε αίθουσα των φυλακών Κορυδαλλού. Ο Άρειος Πάγος απέρριψε και τις δύο φορές το αίτημα, κάτι που οδήγησε την πλευρά Γρηγορόπουλου να στραφεί προς τα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Τελικά, η δίκη ξεκίνησε στην Άμφισσα τις 20 Ιανουαρίου 2010, με τις πλευρές να ζητούν ολιγοήμερη αναβολή. Την ίδια μέρα πραγματοποιήθηκε πορεία στην πόλη της Άμφισσας, έξω από τα δικαστήρια. Η δίκη συνεχίστηκε στις 22 Ιανουαρίου, με τους δύο κατηγορούμενους να δηλώνουν αθώοι. Η πρόεδρος του δικαστηρίου ανέφερε πως αστικώς υπεύθυνο για το θάνατο του 15χρονου είναι το δημόσιο, κατά το οποίο η οικογένεια του θύματος θα μπορούσε να στραφεί αν το επιθυμεί, με την πολιτική αγωγή να εκφράζει την θέση πως η οικογένεια αστικά μπορεί να στραφεί και σε βάρος των δύο αστυνομικών, καθώς κρίνει ότι η πράξη τελέστηκε κατά παράβαση εντολής.

Η απόφαση της δικαιοσύνης

Στις 11 Οκτωβρίου 2010, το μικτό ορκωτό δικαστήριο της Άμφισσας (αποτελούταν από 3 τακτικούς δικαστές και 4 ένορκους) έκρινε και τους δύο ειδικούς φρουρούς ένοχους, τον Κορκονέα για ανθρωποκτονία με άμεσο δόλο, και τον Σαραλιώτη για συνέργεια. Ο Κορκονέας καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη (ψηφοί 4-3) και 15 μήνες ενώ ο Σαραλιώτης υποβλήθηκε στην ποινή της κάθειρξης για δέκα χρόνια (ψηφοί 6-1).

Απολογισμός και κριτική

Σε προσαγωγές και συλλήψεις ανηλίκων προέβησαν οι αστυνομικοί, προκαλώντας παρεμβάσεις κατοίκων, γονέων, καθηγητών και συλλόγων γονέων και κηδεμόνων για να αποφευχθεί ο σχηματισμός δικογραφίας εις βάρος των παιδιών και των νεαρών. Συνολικά την περίοδο 6 Δεκεμβρίου - 14 Ιανουαρίου έγιναν πάνω από 250 συλλήψεις πανελλαδικά που κατέληξαν σε 67 προφυλακίσεις. Στη Λάρισα 19 άτομα, ανάμεσα στα οποία πολλά ανήλικα παιδιά, ήρθαν αντιμέτωπα με βαρύτερες κατηγορίες, με εφαρμογή του αντιτρομοκρατικού νόμου.

Σύμφωνα με απολογισμό του ΕΒΕΑ, στην Αθήνα ζημιές υπέστησαν 435 επιχειρήσεις (37 με ολοσχερή καταστροφή), συνολικού κόστους 50 εκατομμυρίων ευρώ. Ο Εμπορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης αναφέρθηκε σε 88 επιχειρήσεις που υπέστησαν καταστροφές στην πόλη, από τις οποίες 10 καταστράφηκαν ολοσχερώς. Τα στοιχεία του απολογισμού παραδόθηκαν στο αρμόδιο υπουργείο για να ξεκινήσει η παροχή αποζημιώσεων σύμφωνα με τις σχετικές εξαγγελίες της κυβέρνησης.

Ο πρωθυπουργός σε συνέντευξή του στις [Βρυξέλλες](#) στις 12 Δεκεμβρίου μίλησε για ευθύνες στο επιχειρησιακό σχέδιο της αστυνομίας και καταδίκασε τα περιστατικά βίας, αν και αναγνώρισε την ανάγκη για ειρηνικές διαδηλώσεις των μαθητών. Κριτική άσκησε και στις πολιτικές δυνάμεις, υποστηρίζοντας πως περίμενε ομόθυμη και απεριφραστή καταδίκη των κρουσμάτων βίας, αφήνοντας αιχμές για τις αριστερές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ. Κριτική ασκήθηκε από τον πολιτικό κόσμο και για τον τρόπο χειρισμού της κατάστασης από τον Υπουργό Εσωτερικών, αλλά και στον Υπουργό Παιδείας κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη για έλλειψη ευαισθησίας.

Οι κινητοποιήσεις συνεχίστηκαν και κύμα καταλήψεων απλώθηκε τις επόμενες μέρες του συμβάντος σε όλα τα σχολεία, με τον ξένο Τύπο να αφιερώνει εκτενή ρεπορτάζ στα γεγονότα. Ο πρωθυπουργός στη συνέντευξή του δήλωσε πως δεν είχε μείνει ικανοποιημένος από την υπερβολή με την οποία είχαν προβληθεί τα γεγονότα κατά τις πρώτες μέρες. Την Παρασκευή, 12 Δεκεμβρίου το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης εξέδωσε υπόδειξη προς τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης «να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο παρουσίασης των γεγονότων που σχετίζονται με τον τραγικό θάνατο του μαθητή Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, καθώς και την απαιτούμενη σύνεση». Σημαντικό ρόλο στο συντονισμό των κινητοποιήσεων και την άμεση ενημέρωση έπαιξε σε εθνικό και διεθνές επίπεδο το Διαδίκτυο, ενώ πραγματοποιήθηκε και ολιγόλεπτη κατάληψη των στούντιο της NET και εμφάνιση στο μεσημεριανό δελτίο, τη στιγμή που παρουσιαζόταν η ομιλία του πρωθυπουργού στην ΚΟ της ΝΔ, από νεαρούς που θέλησαν έτσι να διαμαρτυρηθούν για τη φυλάκιση παιδιών και για τον τρόπο που παρουσιάζονται οι ειδήσεις στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης. Τη συμπάραστασή τους στις αγωνίες των παιδιών εξέφρασαν ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος Ιερώνυμος καθώς και πολλά άλλα πρόσωπα του εκκλησιαστικού και εκπαιδευτικού κόσμου.

Ο πρωθυπουργός δήλωσε στη συνέντευξη στο Βέλγιο πως το μεγάλο πρόβλημα της χώρας είναι το δημόσιο χρέος, ως απάντηση στους φόβους για αύξηση των επιτοκίων δανεισμού από το εξωτερικό, λόγω της εσωτερικής ανασφάλειας. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις εξέφρασαν την ανησυχία τους για το περιστατικό, καθώς απέδωσαν την κοινωνική έκρηξη σε βαθύτερα αίτια που πυροδοτήθηκαν από το ατυχές συμβάν, ιδίως μετά την εκδήλωση περιστατικών βίας σε Ευρώπη και Τουρκία για το θάνατο του νεαρού. Σύμφωνα με τον ξένο τύπο, παρόμοια προβλήματα υποβόσκουν και στην Ευρώπη, μετά την οικονομική κρίση του 2008 και τις επερχόμενες εκπαιδευτικές και εργασιακές μεταρρυθμίσεις, ενώ έγινε λόγος για ένα «μεσογειακό τόξο» οιονεί αναταραχών. Ιδιαίτερη ανησυχία εξέφρασε ο γαλλικός τύπος, λόγω παρόμοιων κρουσμάτων βίας που είχε βιώσει η Γαλλία παλαιότερα. Διαμαρτυρίες έγιναν επίσης σε Ρωσία, Αυστραλία, Ασία, και Αργεντινή.

Πλακέτα αφιερωμένη στη μνήμη του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, από την μητέρα του,

Μεγάλη μερίδα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς και του αντιεξουσιαστικού πολιτικού χώρου στην Ελλάδα, ο οποίος φέρεται να πρωταγωνίστησε στα γεγονότα, αντιμετώπισε θετικά την περίοδο του Δεκεμβρίου ως «λαϊκή εξέγερση» ή «λαϊκή αντιβία» κατά της κρατικής καταστολής και της κυβερνητικής πολιτικής. Η γενική γραμματέας του ΚΚΕ Αλέκα Παπαρήγα σε δηλώσεις της καταδίκασε ευθέως τις βίαιες ταραχές και τις υλικές ζημιές, κάνοντας λόγο για «ενιαίο μέτωπο ΜΑΤ και κουκουλοφόρων» και για προβοκάτορες υποκινούμενους από «κέντρα εντός και εκτός Ελλάδας» με στόχο «τη συκοφάντηση του λαϊκού κινήματος». Ο ΣΥΡΙΖΑ επίσης καταδίκασε τα περιστατικά βίας, επιρρίπτοντας όμως ευθύνες στην κυβέρνηση για τα γεγονότα και αναφερόμενος στις ταραχές ως «κοινωνικό φαινόμενο» και «εξέγερση της νεολαίας». Ο πρόεδρος του ΛΑΟΣ Γιώργος Καρατζαφέρης απέδωσε τα επεισόδια σε πράκτορες, προβοκάτορες και ξένα κέντρα ταραχών.